

2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.1 Inleiding

De paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is bedoeld om een beter zicht te bieden op het weerstandsvermogen van de gemeente in relatie tot de risico's. Met deze informatie is een betere beoordeling van de financiële positie mogelijk.

Met weerstandsvermogen wordt het totaal aan direct beschikbare middelen bedoeld waarmee niet-begrote en niet-verzekerde financiële risico's kunnen worden opgevangen. Een goed inzicht in het weerstandsvermogen is essentieel bij het beoordelen van de financiële positie van een gemeente.

2.2 Weerstandscapaciteit en -vermogen

Risicoprofiel

Omdat het gaat om niet of nauwelijks te kwantificeren risico's wordt gewerkt met onderstaande klasse-indeling om toch een waarde aan elk significant risico te kunnen plaatsen. In de tabel daaronder staan de significante risico's zoals die binnen de gemeente Meerssen zijn bepaald.

Klasse-indeling kans en gevolg:				Vaste Waarde	Beslag op weerstandsvermogen
Klasse	Frequentie	Weging	Bandbreedte	Van X	
1	≤ dan 1 keer per 10 jaar	10%	X > € 1.000.000	2.500.000	250.000
2	1 keer per 5-10 jaar	30%	€ 500.000 < x < € 1.000.000	750.000	225.000
3	1 keer per 2-5 jaar	50%	€ 200.000 < x < € 500.000	350.000	175.000
4	1 keer per 1-2 jaar	70%	€ 50.000 < x < € 200.000	125.000	87.500
5	≤ 1 keer per jaar	90%	X < € 50.000	25.000	22.500

Stand per 1-1-2018

KLASSE	NR.	DE SIGNIFICANTE RISICO'S	WEGING
	0	Solidariteitsbijdrage opvang vluchtelingen en huisvesting statushouders	300.000
Klasse 1	1	Bestuurlijke risico's	250.000
	2	Risico inzake Oyens & van Eeghen -beleggingen	250.000
	3	Risico 3Decentralisatie	250.000
Klasse 2	4	Vergrijzing (krimp)	225.000
	5	Diverse milieu risico's (bodemverontreiniging)	225.000
	6	Risico's in de actieve grondexploitatie	Naar reserve grondexploitatie
	7	Rampenbestrijding	225.000
Klasse 3	8	Verzekeringen (eigen risico)	175.000
	9	Risico rondom lager niveau onderhoud gebouwen	175.000
	10	Risico rondom lager niveau onderhoud wegen	175.000
	11	Risico rondom A2	175.000
	12	Juridische aangelegenheden (aansprakelijkheidsstellingen en frauderisico's)	175.000
	13	Toenemende criminaliteit	175.000

	14	Gemeenschappelijke regelingen/deelnemingen	175.000
	15	WMO/Jeugd	175.000
	16	WSW	175.000
	17	Verplichte automatiseringsprojecten/continuïteit	175.000
Klasse 4	18	Archeologisch onderzoeken	87.500
Klasse 5	19	Geen	-

		TOTAAL SIGNIFICANTE RISICO'S 1-1-2019	3.562.500

Toelichting:

Alle bovengenoemde risico's zijn risico's waarvan de "echte" financiële omvang (nog) niet bepaald kan worden en waarvan ook nog niet zeker is of en wanneer zij zich voor gaan doen. Het betreft met name externe risico's die niet of nauwelijks beïnvloedbaar zijn. De meeste risico's spreken voor zich, toch worden hier een tweetal risico's toegelicht:

Risico 1: Bestuurlijke risico's:

In de afgelopen jaren zijn er nogal wat colleges en/of wethouders geweest die de periode van 4 jaar niet hebben volgemaakt. Dit zorgt dan voor extra kosten in verband met wachtgeld verplichtingen.

Risico 2: Beleggingsrisico's:

De gemeente Meerssen heeft een groot gedeelte van de voormalige Essent-gelden belegd bij externe partijen (gemeenten en garantiefondsen). Hierbij zijn de risico's wel tot een minimum beperkt, maar aan beleggen zit nu eenmaal altijd een risico.

Voorstellen:

In de paragraaf "weerstandvermogen en risicobeheersing" heeft de gemeente Meerssen op dit ogenblik de volgende significante risico's staan, die in 2019 dienen te worden opgeheven of overgeboekt, te weten:

a)	Risico 0: Solidariteitsbijdrage opvang vluchtelingen en huisvesting statushouders	€ 300.000,-
b)	Risico 11: Risico rondom de A2	€ 175.000,-
c)	Risico 15: WMO/Jeugd	€ 175.000,-
d)	Risico 16: WSW	€ 175.000,-
	Totaal	€ 825.000,-

Daarnaast wordt voorgesteld om de algemene risicoreserve te verhogen met een factor 1,4. Hierdoor geeft de algemene reserve ook meer de directe vrije ruimte weer. De factor 1,4 is door uw raad vastgesteld in de nota Reserves, Voorzieningen en Weerstandsvermogen 2014.

De gemeente Meerssen gaat bij de berekening van het weerstandsvermogen uit van de volgende 4 stellingen:

- 1 bestemmingsreserves worden niet meegenomen in de berekeningen omdat de raad hiervoor al een doel heeft vastgesteld en er mogelijk al bindende afspraken over zijn gemaakt;
- 2 bij de berekening van het weerstandsvermogen wordt geen rekening gehouden met de onbenutte belastingcapaciteit omdat de gemeente Meerssen uit gaat van het going concern principe;
- 3 risico's in de processen zelf worden niet meegenomen, maar direct verbeterd;
- 4 de benodigde ratio van het weerstandsvermogen dient minimaal 1,4 te zijn.

De nieuwe stand van de significante risico's wordt na bovenstaande voorstellen dan € 3.562.500,- -/€ 825.000,- = € 2.737.500,-. Als we dit bedrag vermenvuldigen met de factor 1,4, wordt de algemene risicoreserve € 3.832.500,-. Deze wijziging zorgt ervoor dat duidelijker wordt wat in de algemene risicoreserve moet worden opgenomen, wil men minimaal een weerstandsratio van 1,4 halen.

Beoordelingstabel weerstandscapaciteit:

Score	Ratio weerstands- Vermogen	Betekenis
A	>2	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Nadere toelichting voorgestelde wijzigingen:

0 Solidariteitsbijdrage voor opvang vluchtelingen en huisvesting statushouders

De gemeenteraad van Meerssen heeft in de vergadering van 3 november 2016 bij de besluitvorming over de vaststelling van de programmabegroting 2017 e.v. een amendement aangenomen met de naam "Solidariteitsbijdrage voor opvang vluchtelingen en huisvesting statushouders". Hierbij is besloten om afwijkend van de hiervoor geschetste systematiek een bedrag van € 300.000,- op te nemen in de risico-reserve. Hier wordt voorgesteld om deze reservering apart op te nemen onder een daarvoor apart te benoemen bestemmingsreserve. Voordeel is dan dat de factor 1,4 hier niet meer voor geldt.

11 A2/A79 verknoping

Voor 2018 wordt nog geadviseerd om het bedrag in de algemene risico-reserve van € 175.000,- te laten staan. Dit in verband met de ontwikkelingen met betrekking tot de brandveiligheid van de betonconstructie. Voor 2019 wordt voorgesteld dit risico te laten vervallen, omdat alles afgerekend is.

15/16 risico's rondom de 3D-centralisaties (in relatie tot risico nummer 3):

Dit risico is apart opgenomen in de bestemmingsreserves voor een bedrag van € 1.672.000,- per 31-12-2017. Daar in 2019 deze reserve naar verwachting geheel op zal zijn, wordt toch voorgesteld om een van de 3 risico's te laten staan, zijnde risico 3. De risico's 15 en 16 voor een totaal bedrag van € 350.000,- zouden daarmee komen te vervallen en vanuit de algemene risico reserve overgeboekt kunnen worden naar de algemene reserve.

Om de volgende redenen wordt voorgesteld dit risico (3) en het daarvoor opgenomen bedrag in tact te laten;

- 1 de integratie-uitkering van het Rijk voor de 2D's gaat vervallen en wordt gecompenseerd in de algemene uitkering;
- 2 naar verwachting zal de reserve 2D's eind 2019 geheel op zal zijn;
- 3 er dient vanaf 2019 reëel begroot te worden;
- 4 de werkelijke kosten voor Jeugd en WMO zijn echter sterk afhankelijk van de vraag naar ondersteuning van inwoners zelf, de veranderende wet- en regelgeving en de verwerking van gegevens door derden.

Kortom voorstel risico 15 en 16 te laten vervallen.

De nieuwe stand van de algemene risicoreserve wordt op de volgende pagina weergegeven.

**Voorgestelde
stand per 31-12-2018**

NR.	DE SIGNIFICANTE RISICO'S	WEGING
1	Bestuurlijke risico's	250.000
2	Risico inzake Oyens & van Eeghen -beleggingen	250.000
3	Risico 3Decentralisatie	250.000
4	Vergrijzing (krimp)	225.000
5	Diverse milieu risico's (bodemverontreiniging)	225.000
7	Rampenbestrijding	225.000
8	Verzekeringen (eigen risico)	175.000
9	Risico rondom lager niveau onderhoud gebouwen	175.000
10	Risico rondom lager niveau onderhoud wegen	175.000
12	Juridische aangelegenheden (aansprakelijkheidsstellingen en frauderisico's)	175.000
13	Toenemende criminaliteit	175.000
14	Gemeenschappelijke regelingen/deelnemingen	175.000
17	Verplichte automatiseringsprojecten/continuïteit	175.000
18	Archeologisch onderzoeken	87.500

	TOTAAL SIGNIFICANTE RISICO'S 1-1-2019	2.737.500
	Factor 1,4 (algemene risico-opslag)	1.095.000
	TOTAAL SIGNIFICANTE RISICO'S 31-12-2019	3.832.500

De algemene reserve

Ten aanzien van de algemene reserve:

Stand algemene reserve 31-12-2017		3.596.754	
	Mutaties 2018:	Toevoeging	Onttrekking
1	Batig saldo 2017	1.286.356	
2	Subsidie leegstaande winkelpanden	30.026	
3	Gids-gelden 2015 en 2016		10.000
4	Extra capaciteit bouwtoezicht incl.corr. 2e berap		20.303
5	Extra capaciteit vergunningverlening		80.000
6	Werkbudget 2018 burgerparticipatie		10.000
7	Kosten verkenning haalbaarheid vorming regie organisatie		53.400
8	Verbeterplan toekomstbestendige financiële functie incl. correctie 2 ^e bestuursrapportage		90.000
9	Planmatig Beheer en onderhoud - subsidie provincie zwembad		4.954
10	Egalisatiereserve statushouders		161.007
11	Budget inkeerregeling Cou lance incl. corr 2e berap		22.686
12	Verlening projectmanager		17.500
13	Restant budget Onderwijsachterstandenbeleid 2017		20.038
14	Restant budget minimabeleid 2017		13.981

15	Restant budget kinderen in armoede 2017	9.771		
16	Visuele inspecties en conditiemetingen civiele kunstwerken	35.750		
17	Aanvulling reserve P&O	209.790		
	Totaal verwachte mutaties 2018		1.316.382	759.180
				557.203

Verwachte stand van de reserve 31-12-2018 4.153.956

* Het restant van het geormerkt rekeningsaldo 2010 (€ 750.000) bedraagt € 58.253: aangezien uw raad aan dit gedeelte vooralsnog geen specifieke bestemming heeft gegeven is dit bedrag voorlopig geparkeerd in de algemene reserve. Zie jaarrekening 2017.

		Toevoeging	Onttrekking	
Voorstellen 2019:				
1	Vrijval A2 vanuit risico-reserve	175.000		
2	Vrijval vanuit WMO/Jeugd	175.000		
3	Vrijval vanuit WSWt	175.000		
4	Stelselwijziging vanuit weerstandscapaciteit		1.095.000	
5	Invoering omgevingswet		50.000	
6	Gidsgelden		10.000	
7	Zwembad Meerssen		30.000	
8	Verbeterplan toekomst bestendige organisatie		50.000	
9	Reserve afdekking kapitaallasten projecten		2.000.000	
10	Extra capaciteit bouwtoezicht		59.697	
11	Budget inkeerregeling coulance		27.314	
12	Eenmalige exploitatielast begraafplaatsen		47.000	
13	Afdekking begrotingstekort 2019		61.447	
	Saldo			- 2.905.458
Verwachte stand algemene reserve 31-12-2019				1.248.498

De weerstandscapaciteit

Beschikbare weerstandscapaciteit 2018/2019

De beschikbare weerstandscapaciteit van de gemeente Meerssen wordt berekend uit de som van de algemene reserve plus de algemene risico reserve, gedeeld door het totaal aan significante risico's. De weerstandscapaciteit is als volgt opgebouwd:

Verwachte weerstandscapaciteit per 1-1-2019:

Algemene reserve per 1-1-2019:	€ 4.153.956
Algemene risicoreserve per 1-1-2019:	<u>€ 3.562.500</u>
Totaal weerstandscapaciteit:	€ 7.716.456

Ratio weerstandsvermogen: Beschikbare weerstandscapaciteit € 7.716.456

Benodigde weerstandscapaciteit: € 3.562.500 = 2,16

Dit is als uitstekend te kwantificeren.

Verwachte weerstandscapaciteit per 31-12-2019:	
Algemene reserve per 31-12-2019:	€ 1.248.498
Algemene risicoreserve per 31-12-2019:	€ <u>3.832.500</u>
Totaal weerstandscapaciteit:	€ 5.080.998

Ratio weerstandsvermogen:	<u>Beschikbare weerstandscapaciteit</u>	:	<u>€ 5.080.998</u>
	Benodigde weerstandscapaciteit:		€ 2.737.500= 1,86

Kortom de weerstandscapaciteit is met 1,86 als ruim voldoende te kwantificeren, ondanks het voorstel om € 2.000.000 te gebruiken voor afdekking van kapitaallasten van projecten.

Inventarisatie huidige weerstandscapaciteit

Ten aanzien van de weerstandscapaciteit wordt onderscheid gemaakt tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit.

Onder incidentele weerstandscapaciteit wordt verstaan: het vermogen om calamiteiten en andere eenmalige financiële tegenvallers op te vangen zonder dat dit invloed heeft op bestaand beleid. Voorbeelden zijn de post onvoorzien, de algemene (risico)reserve en de stille reserves.

De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen die permanent (structureel) ingezet kunnen worden om financiële tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van bestaande taken. Voorbeeld: onbenutte belastingcapaciteit.

Weerstandscapaciteit binnen de huidige exploitatie

a. van incidentele aard:

Elke gemeente moet op basis van het eigen beleid een reëel bedrag ramen voor de reguliere post onvoorzien. Wij hanteren een jaarlijks bedrag van € 50.000,-.

b. van structurele aard:

Onbenutte belastingcapaciteit

Onroerende zaakbelastingen

Als maatschappelijk aanvaardbare norm wordt de OZB-opbrengst volgens de art.12 richtlijn genomen.

Leges

Norm: kostendekkend.

2.3 Overzicht van de risico's

Overzicht van de overige risico's

Bodemverontreiniging

De gemeente Meerssen heeft een medeverantwoordelijkheid bij de uitvoering van de Wet Bodembescherming en het besluit bodemkwaliteit.

Risicovolle locaties waarvan de gemeente eigenaar is of waarvoor (vroegere) eigenaren niet verantwoordelijk kunnen worden gesteld zijn:

1. Voormalig veilingterrein aan de Kloosterweg;
2. Voormalig lager Aan de Pletsmolen;
3. Voormalige vuilstortplaatsen (VOS locaties);
4. De voormalige groeve Kruisberg;
5. Voor alle wegen in Meerssen geldt een extra risico m.b.t. asbest.

Maatregelen risicobeheersing:

1. Bij verwerving van grond wordt een bodemonderzoek (maximaal vijf jaar oud) van de verkoper verlangd c.q. laat de gemeente de bodem vooraf onderzoeken;
2. Bij bouwplannen zal een (historisch) bodemonderzoek uitgevoerd moeten worden;
3. De gemeente beschikt verder over een asbestkansenkaart, een bodemkwaliteitskaart, een ontgravingskaart en een kaart met bekende onderzoekslocaties;
4. De bodemkaarten zijn gedigitaliseerd en worden op deze wijze intern en extern gedeeld.

Milieubelastende risico's

Met als uitgangspunt "de vervuiler betaalt en de overheid verhaalt" is titel 17.2 (Milieuschade of een onmiddellijke dreiging daarvan) per 1 juni 2008 toegevoegd aan de Wet milieubeheer. Onder milieuschade wordt in dit verband verstaan: aanmerkelijke schade aan bodem, water en natuur. Bij milieuschade aan de natuur gaat het naast schade aan beschermde soorten en natuurlijke habitats, maar ook om woon-, leef- en of werklocaties. Ook in andere, niet specifiek omschreven gevallen waarin schuld of nalatigheid kan worden verweten, geldt een aansprakelijkheid.

Consequenties voor de gemeente:

Afhankelijk van waar de schade ontstaat en van wat voor schade er sprake is, wordt bepaald wie het bevoegde gezag (overheidsorgaan) is. In de voorkomende gevallen dient het college als bevoegde gezag in eerste instantie te bepalen of de dreigende schade onder de nieuwe titel van de Wet milieubeheer valt. Daarna dient een uiteenlopend scala van maatregelen te worden genomen, eventueel in overleg met een of meerdere andere overheidsorganen welke tegelijkertijd in dezelfde zaak bevoegd gezag zijn.

Aansprakelijk voor de kosten zijn degene(n) die de veroorzakende beroeps- of bedrijfsmatige activiteit verrichten. Dit kan de eigenaar zijn maar ook de inrichtinghouder of iemand anders die de feitelijke handeling verricht. Naast een onkostenvergoeding kunnen ook de kosten van het voorkomen, beperken en herstellen van de schade in rekening worden gebracht.

Risico's in de grondexploitatie

De resultaten van de grondexploitatie werden ten gunste of ten laste van de reserve grondexploitatie gebracht. De reserve is echter eind 2017 opgeheven omdat het in de lijn van de verwachting lag dat wij geen grondexploitaties meer zouden hebben. Op dit moment zijn er echter toch nog 3 grondexploitaties in de afrondende fase. Naar verwachting zullen de risico's hierbij gering zijn.

Aansprakelijkheidsstellingen en frauderisico's

Gevolgen van rechterlijke uitspraken over rechtmatig overheidshandelen (zelfstandige schadebesluiten) worden niet vergoed door de verzekering. Rechterlijke uitspraken waarbij de

gemeente wordt veroordeeld tot schadevergoeding en/of proceskostenvergoeding indien bestuurlijk handelen niet conform de normen van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is verlopen. Er is sprake van een toenemende claimbewustheid bij burgers en bedrijven. De jurisprudentie neigt steeds meer naar slachtofferbescherming.

Maatregelen risicobeheersing:

In preventieve zin wordt de kwaliteit van ambtelijke advisering en van bestuurlijk handelen intern juridisch gecheckt. In gecompliceerde en specialistische kwesties worden deskundigen ingehuurd. Waar mogelijk wordt aan bemiddeling gedaan teneinde onnodige bezwaarprocedures te voorkomen. Bij uitvoering van gemeentelijke werkzaamheden dient de uitvoerder zich te houden aan de gestelde eisen (bijv. t.a.v. verkeersveiligheid CROW) en zal de aansprakelijkheid afdoende worden geregeld. De gemeente zorgt voor voldoende toezicht.

Overige financiële risico's

Vandalisme

Uitgaven als gevolg van vandalisme.

Maatregelen risicobeheersing:

In de Algemene plaatselijke verordening zijn regels opgenomen ter bestrijding van graffitivandalisme. Door intensivering van handhaving wordt vandalisme deels voorkomen en de verhaalbaarheid van schade vergroot.

Extreme weersomstandigheden

Uitgaven als gevolg van stormschade, wateroverlast door extreme regenval, gladheidsbestrijding.

Brandweer Zuid-Limburg

De Brandweer Zuid-Limburg ontwikkelt momenteel een nieuw meerjarenbeleidsplan 2020 e.v. Voortvloeiend uit de landelijke brandweerafgaande richt de nieuwe regionale visie van de Brandweer Zuid-Limburg zich op intensivering van de vakbekwaamheid van het personeel, adequate brandweercare / altijd paraat, investeren in de samenwerking met partners en versterking van de informatiepositie, investeren in vitaal personeel en behoud van vrijwilligheid. De financiële consequenties zijn momenteel nog niet bekend maar duidelijk is wel dat structureel een hogere jaarlijkse gemeentelijke financiële bijdrage zal worden gevraagd met ingang van 2020 na een aantal jaren van bezuinigingen (2012-2018).

Daarnaast wordt momenteel de kostenverdeelsleutel (verdeling van de kosten van de Brandweer Zuid-Limburg over de deelnemende gemeenten) herijkt hetgeen vanaf 2020 kan leiden tot een structureel hogere financiële bijdrage voor de gemeente Meerssen.

De besluitvorming over beide aspecten zal in de eerste helft van 2019 plaatsvinden.

Participatiewet en eigen risico BUIG-budget / SZMH

De uitgaven binnen de Participatiewet zijn afhankelijk van het aantal uitkeringsgerechtigden, het aantal personen in een re-integratietraject en het aantal aanvragen bijzondere bijstand. Doordat de economie fluctueert zijn deze uitgaven niet te voorspellen. Het verloop zal zo goed mogelijk gemonitord worden en in de P&C-momenten zullen de ontwikkelingen aangegeven worden. Ook zullen we de beleidsontwikkelingen van de Rijksoverheid volgen en waar dit gevolgen heeft, hier op anticiperen.

MTB

De financiële situatie is nog steeds te kenschetsen als onzeker. De financiële situatie bij MTB kwalificeren wij dan ook vooralsnog als een gemeentelijk financieel risico. De rijksbijdrage per SW-plaats wordt gefaseerd met circa € 5.000 verlaagd.

In 2015 is een incidentele voorziening getroffen van € 3,- miljoen, waarvan de gemeente Meerssen 10% bijdroeg, ten behoeve van het creëren van een voorziening voor afwikkeling van personele

kosten. De te verwachten tekorten gaan afnemen van € 4.450.000 in 2017 naar € 4.150.000 in 2018 en € 4.005.000 in 2019/2020.

Beheerplan gemeentelijke gebouwen

Wij verwijzen hierbij naar de paragraaf 'Onderhoud kapitaalgoederen'.

De financiële gevolgen van het accommodatiebeleid zijn nog sterk afhankelijk van te maken keuzes.

Beheerplan wegenbeheer

Wij verwijzen hierbij naar de paragraaf 'Onderhoud kapitaalgoederen'.

Beheerplan kunstwerken

Voor het regulier onderhoud zijn de benodigde middelen aanwezig. Voor de vervangingen van kunstwerken is structureel € 150.000 opgenomen. Wij verwijzen hierbij naar de paragraaf 'Onderhoud kapitaalgoederen'.

Invoering vennootschapsbelastingplicht

Voor de risico's rond om te vennootschapsbelasting wordt verwezen naar de paragraaf Vpb in het programma algemene dekkingsmiddelen.

Rapport Berenschot

In 2017 heeft bureau Berenschot een onderzoek gedaan naar de toekomstbestendigheid van de gemeente Meerssen. Als vervolg daarop is in 2018 een adviesrapport opgesteld over de organisatieontwikkeling. Dit is in september 2018 aan de raad gepresenteerd. Op basis van dit advies zal de raad verdere keuzes kunnen maken, waar ook financiële consequenties aan verbonden kunnen zijn. In deze begroting zijn echter hiervoor nog geen middelen voor opgenomen.

2.4 Kengetallen financiële positie

Kengetallen	Rekening	Begroot	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1.a Netto schuldquote	118,2%	156,6%	171,1%	187,8%	186,3%	184,7%
1.b Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-25,3%	3,6%	25,3%	43,6%	46,7%	48,8%
2. Solvabiliteit	33,5%	30,4%	30,5%	28,7%	28,7%	29,1%
3. Grondexploitatie	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
4. Structurele exploitatieruimte	-0,2%	0,2%	-0,9%	-0,3%	0,1%	0,2%
5. Belastingcapaciteit	132,8%	136,1%	138,3%			

Netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)

De netto-schuldquote wordt berekend door het totaal van de vaste schuld, de vlottende schulden minus de financiële vaste activa en alle vlottende activa te delen door het totaal van de baten exclusief mutaties reserves. De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente Meerssen ten opzichte van de eigen middelen. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de schuldquote. Een hoge netto schuldquote hoeft op zichzelf geen probleem te zijn. Zo kan bijvoorbeeld een hoge schuld worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die gelden vervolgens worden doorgeleend aan bijvoorbeeld woningcorporaties, die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. Dit is het geval bij de gemeente Meerssen.

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt ook de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen berekend. Normaal bevindt de gecorrigeerde netto schuldquote van een gemeente zich ergens tussen de 0% en 100%.

De stijging van de netto schuldquote wordt voornamelijk veroorzaakt door toekomstige investeringen en/of afname van eigen middelen.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin gemeente Meerssen in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio is de verhouding tussen eigen vermogen en totaal vermogen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio hoe beter de gemeente hiertoe in staat is. Een gangbare norm voor de solvabiliteitsratio is > 25%. De solvabiliteitsratio is constant.

Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. In december 2015 heeft de gemeenteraad besloten tot een eindafrekening van alle actieve grondexploitaties en passieve grondexploitaties. Derhalve is dit kengetal niet van toepassing.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen de structurele en incidentele baten en lasten. Bij incidentele baten en lasten gaat het om zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij de structurele baten en lasten in evenwicht zijn. Bij een negatieve ratio is de gemeente structureel niet in evenwicht. Als de ratio positief is zijn de structurele baten toereikend om de structurele lasten te dekken. Hoe hoger het positief percentage, hoe flexibeler de gemeente is om in te springen op wijzigende omstandigheden.

Belastingcapaciteit

De indicator belastingcapaciteit geeft aan hoe hoog de gemiddelde woonlasten voor een gezin zijn in de gemeente Meerssen ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Uit deze indicator blijkt dat de gemeente Meerssen ruim boven het landelijke gemiddelde zit. Echter moet hier worden aangegeven dat een goede vergelijking met Nederlandse gemiddelden nagenoeg niet te maken is. Dit omdat de uitgangspunten bij de berekening van de cijfers sterk verschillen. Bovendien bestaan er met betrekking tot afvalstoffenheffing en rioolrechten verschillende tariefssystemen waardoor het opstellen van een representatieve vergelijking niet mogelijk is.

Het is niet mogelijk deze indicator te verstrekken voor een reeks van 3 jaren (2020-2022). We kunnen de toekomstige lastenontwikkeling binnen de eigen gemeente wel inschatten aan de hand van onze meerjarenbegroting maar indicatieve landelijke gemiddelden zijn niet beschikbaar voor die jaren. Elke eigen interpretatie zou een gok zijn die niet aansluit bij de werkelijkheid en in die zin dan ook onjuiste informatie verschaffen. Daarom is er voor gekozen deze indicator voor de toekomstige jaren niet in te vullen in afwachting van betrouwbare landelijke indicatieve gemiddelden.